

«بخشنامه»

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک ایران - ونزوئلا ارسال می‌شود

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۰۰/۳۱۷۰۷۸ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۴ موضوع ابلاغ اصلاحیه «دستورالعمل تملک سهام بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی»، به استحضار می‌رساند، با عنایت به این که طبق ماده (۲۲) «قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» مصوب سال ۱۴۰۲، هیات انتظامی بانک مرکزی جایگزین هیات انتظامی بانک‌ها شده و همچنین بر اساس بند (ت) ماده (۸) «قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران» مصوب سال ۱۴۰۳ ترتیبات برخورد با سهام مازاد مالک واحد متفاوت از «قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی» مقرر شده است، بازنگری «دستورالعمل تملک سهام بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی» از حیث موارد مزبور، در دستور کار بانک مرکزی قرار گرفت و اصلاحات انجام شده در این خصوص به شرح زیر در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۵/۱۱ هیأت عالی بانک مرکزی مطرح و به تصویب رسید.

❖ اصلاح ماده (۲۷) به شرح زیر:

مالک واحدی که پس از سپری شدن مهلت‌های تعیین شده در این دستورالعمل، بدون مجوز لازم، همچنان دارنده سهام هر یک از مؤسسات اعتباری به میزانی بیش از حدود مجاز باشد؛ نسبت به مازاد سقف مجاز، در مجامع عمومی صاحبان سهام مؤسسه اعتباری ذی ربط حق رأی و حق شرکت در افزایش سرمایه نخواهد داشت و طبق اعلام بانک مرکزی حق رأی در مجامع عمومی صاحبان سهام مؤسسه اعتباری مذکور، حق شرکت در افزایش سرمایه آن مؤسسه و کلیه عواید سهام مازاد، اعم از سود نقدی و عواید ناشی از افزایش ارزش سهام مازاد معادل مابه‌التفاوت مبلغ حاصل از فروش سهام مازاد به ارزش سهام مازاد در زمان انتقال به صندوق ضمانت سپرده‌ها، به صندوق مذکور منتقل می‌شود. چنان چه تا یک سال پس از عبور میزان سهام مالک واحد از حد مجاز، میزان سهام او به حدود مجاز کاهش نیابد، صندوق ضمانت سپرده‌ها می‌تواند سهام مازاد را در بورس اوراق بهادار عرضه نموده و مبلغ حاصل از فروش را پس از کسر هزینه‌های مربوط و عوائد ناشی از افزایش ارزش سهام مازاد، به سهامدار مسترد کند. در صورتی که افزایش میزان سهام مالک واحد از حدود مجاز، به صورت قهری حادث شده باشد، حکم این ماده یک سال پس از انتقال قهری سهام مازاد به مالک واحد اجرا می‌شود.

❖ اصلاح ماده (۲۹) به شرح زیر:

بانک مرکزی می‌تواند با تصمیم هیأت انتظامی بانک مرکزی، مجوز تملک سهام توسط مالک واحد در سطوح بیش از ۱۰ درصد را .... ابطال کند.

لذا، ضمن ایفاد نسخه‌ای از اصلاحیه دستورالعمل مزبور به شرح پیوست، خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶، به تمامی واحدهای ذی ربط و همچنین سهامداران آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ گردد. ۵۵۰۳/۶۵۱۶۰۳/ص

سرپرست مرکز تنظیم گری

سرپرست مدیریت کل تنظیم مقررات

حسین صدقی

۳۲۱۵-۰۹

حجت اسماعیل زاده

۳۲۵۱-۰۱

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل تنظیم مقررات
اداره مطالعات و مقررات بانکی

دستور العمل تملک سهام بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی

بسمه تعالی

به استناد ماده (۱) قانون اصلاح قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، مصوب ۱۳۹۷ و با رعایت ماده (۱۸) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، بند (ت) ماده (۸) «قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران» و در راستای تحقق جزء (۲) بند (ب) ماده (۳) «قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» مبنی بر «ثبات و سلامت شبکه بانکی و سایر اشخاص تحت نظارت»^۱ «دستورالعمل تملک سهام بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی» به شرح زیر تدوین^۲ می‌گردد.

فصل ۱- تعاریف

ماده ۱- در این دستورالعمل، اصطلاحات زیر در معانی مشروح زیر به کار می‌روند:

۱-۱- **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

۱-۲- **مؤسسه اعتباری:** بانک و مؤسسه اعتباری غیربانکی غیردولتی یا بانک‌های دولتی که سهام آن‌ها واگذار می‌شود و به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت آن بانک قرار دارد.

۱-۳- **مالک واحد:** به شخص حقیقی یا حقوقی، به طور مستقل یا به بیش از یک شخص حقیقی یا حقوقی اطلاق می‌شود که دارای روابط مالی، خویشاوندی (سببی یا نسبی)، نیابتی، وکالتی یا مدیریتی با یکدیگر می‌باشند.

۱-۴- **تملک سهام:** خرید سهام، تبدیل اوراق بهادار قابل تبدیل به سهام در زمان سررسید، تحصیل سهام مؤسسه اعتباری در قبال مطالبات و یا سایر موارد از جمله تعهد پذیرهنویسی که منجر به مالکیت سهام مؤسسه اعتباری موجود یا در شرف تأسیس گردد.

۱-۵- **واحد تابعه:** شخص حقوقی است که بیش از ۵۰ درصد سهام و یا سرمایه دارای حق رای آن به طور مستقیم و یا غیرمستقیم تا دو سطح متعلق به یک شخص است.

۱-۶- **واحد وابسته:** شخص حقوقی است که حداقل ۲۰ درصد و حداکثر ۵۰ درصد سهام یا سرمایه دارای حق رای آن به طور مستقیم و یا غیرمستقیم تا دو سطح متعلق به یک شخص است.

۱-۷- **خویشاوند سببی و نسبی:** اقارب نسبی و سببی درجه یک از طبقه اول آن‌ها.

^۱ مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۳/۵/۱۱ هیأت عالی.

^۲ مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۳/۵/۱۱ هیأت عالی.

۱- ۸- شخص خارجی: در این دستورالعمل، شخص خارجی شامل موارد زیر است:

الف- شخص حقیقی که تابعیت ایران را نداشته باشد؛

ب- مطابق بند (ج) ماده (۳۱) قانون پولی و بانکی کشور، شخص حقوقی که هفتاد و پنج درصد

سرمایه آن متعلق به اشخاص حقیقی یا حقوقی اتباع ایران نباشد؛

ج- مؤسسه اعتباری و سایر شرکت‌هایی که در ایران، تحت عنوان مؤسسه اعتباری / شرکت

خارجی به ثبت رسیده است.

۱- ۹- سامانه: سامانه جامع صدور مجوز تملک سهام که به منظور صدور مجوز تملک سهام و پایش

ترکیب سهامداری سهامداران مؤسسه اعتباری، توسط بانک مرکزی طراحی و پیاده سازی

می‌گردد.^۲

۱- ۱۰- متقاضی: شخص حقیقی یا حقوقی که رأساً و یا به نمایندگی قانونی از اشخاص

تشکیل‌دهنده مالک واحد مربوطه، درخواست أخذ مجوز تملک سهام در یکی از سطوح ۱۰ تا

۲۰ درصد یا ۲۰ تا ۳۳ درصد را از بانک مرکزی دارد.^۳

فصل ۲- کلیات

ماده ۲- مالک واحد صرفاً در چارچوب مفاد این دستورالعمل مجاز به تملک سهام مؤسسه اعتباری

می‌باشد.

ماده ۳- مصادیق مالک واحد به شرح زیر است:

۳- ۱- شخص حقیقی یا حقوقی به طور مستقل؛

۳- ۲- اشخاص حقیقی دارای روابط خویشاوندی سببی و نسبی؛

۳- ۳- اشخاص حقیقی و حقوقی دارای روابط مالی، شامل:

۳- ۳- ۱- مجموعه شخص حقیقی و واحد(های) تابعه و یا وابسته به وی و یا خویشاوند سببی

و نسبی وی؛

۳- ۳- ۲- مجموعه شخص حقوقی، واحد(های) تابعه و یا وابسته آن و واحدهایی که شخص

حقوقی، واحد تابعه یا وابسته آن‌هاست؛

^۱ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

^۲ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

^۳ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

۳- ۴- اشخاص حقوقی دارای روابط مدیریتی شامل:

۳- ۴- ۱- شخص حقوقی با شخص حقوقی دیگری که بیش از نیمی از اعضای هیأت مدیره آن‌ها مشترک می‌باشد؛

۳- ۴- ۲- شخص حقوقی با شخص حقوقی دیگری که رییس هیأت مدیره آن‌ها مشترک می‌باشد؛

۳- ۴- ۳- شخص حقوقی با شخص حقوقی دیگر که هر دو واحد تابعه و یا وابسته یک شخص حقوقی می‌باشند.^۱

۳- ۴- ۴- مجموعه شخص حقوقی و شخص حقیقی که وی و یا خویشاوند سببی و نسبی وی در آن‌ها عضو هیأت مدیره و یا مدیرعامل باشند؛

۳- ۵- اشخاص دارای روابط نیابتی شامل شخص حقیقی یا حقوقی با شخص یا اشخاص دیگر که از طریق روابط نمایندگی قراردادی نظیر وکالت، نمایندگی قانونی یا قضایی و یا سایر روابط نیابتی، در تملک سهام مؤسسه اعتباری و حقوق ناشی از آن، دارای منافع مشترک می‌باشند.

۳- ۶- سایر مصادیق: روابط دیگری که به تشخیص بانک مرکزی، ماهیتاً مشابه مصادیق مذکور در ردیف‌های (۳-۳) الی (۵-۳) این ماده باشند.

تبصره ۱- منافع مشترک در بند (۵-۳) در بردارنده هر نوع منافع مادی مشترک به تشخیص بانک مرکزی می‌باشد.^۲

تبصره ۲- مؤسسات مالی وابسته به دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، از جمله صندوق‌های بازنشستگی، مادامی که با هدف کنترل و نفوذ اقدام به تملک سهام مؤسسه اعتباری ننمایند، منوط به اخذ تأییدیه بانک مرکزی در شمول اشخاص تشکیل‌دهنده مالک واحد منسوب به متقاضی قرار نمی‌گیرند.^۳

تبصره ۳- در شرایطی که به تشخیص بانک مرکزی شواهدی دال بر لزوم بررسی بیش از دو سطح در واحدهای تابعه و وابسته وجود داشته باشد، بانک مرکزی نسبت به بررسی سطوح پایین‌تر از سطح دوم اقدام می‌نماید.^۴

^۱ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

^۲ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

^۳ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

^۴ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

ماده ۴- مفاد این دستورالعمل برای اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی و خارجی یکسان می‌باشد، مگر آن که در این دستورالعمل ترتیبات دیگری صراحتاً مقرر شده باشد.

ماده ۵- تملک سهام توسط مالک واحد، تا سقف ۱۰ درصد سهام مؤسسه اعتباری بدون نیاز به اخذ مجوز بانک مرکزی و با رعایت سایر مقررات لازم‌الاجرا، مجاز است.

تبصره- سهامداران دارای کمتر از ۱۰ درصد سهام مؤسسه اعتباری و یا تقاضاهای جدید تملک کمتر از ۱۰ درصد سهام مؤسسه اعتباری که همراه با سایر اشخاص در قالب مصادیق مالک واحد موضوع ماده (۳) این دستورالعمل، دارای سطوح بیش از ۱۰ درصد سهام مؤسسه اعتباری شوند، برای تملک سهام مؤسسه اعتباری، باید نسبت به اخذ مجوز از بانک مرکزی اقدام کنند.

ماده ۶- بانک مرکزی، جهت انجام بررسی‌های لازم در چارچوب مفاد این دستورالعمل، در فواصل زمانی حداکثر سه ماهه، نسبت به دریافت فهرست سهامداران دارای بیش از یک (۱) درصد سهام مؤسسه اعتباری همراه با اطلاعات کامل مربوط به آن‌ها از سازمان بورس و اوراق بهادار اقدام می‌نماید.

ماده ۷- تملک سهام مؤسسات اعتباری در مناطق آزاد، تابع ضوابط خاص آن مناطق می‌باشد.^۱

فصل ۳- حدود مجاز تملک سهام مؤسسه اعتباری توسط مالک واحد

ماده ۸- برای هر شخص به طور مستقل و یا با مشارکت دیگران در قالب یکی از مصادیق مالک واحد، تملک سهام در سطوح بالای ۱۰ درصد حداکثر یک مؤسسه اعتباری مجاز است.

ماده ۹- مالک واحد دارای مجوز تملک بیش از ۱۰ درصد سهام یک مؤسسه اعتباری، می‌تواند صرفاً سهام یک مؤسسه اعتباری دیگر را حداکثر به میزان ۱۰ درصد منوط به ارایه درخواست کتبی به بانک مرکزی، برخوردار از توان مالی مکفی، تأیید عملکرد آن وفق شاخص‌های مذکور در ذیل در طول دوره سهامداری مؤسسه اعتباری که بیش از ۱۰ درصد سهام آن را تحت تملک دارد و اخذ مجوز از بانک مرکزی تملک نماید.^۲

۹-۱- چنانچه بیش از ۱۰ درصد و حداکثر تا ۲۰ درصد سهام مؤسسه اعتباری در مالکیت مالک واحد باشد:

^۱ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

^۲ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

۹-۱-۱- عملکرد مالک واحد در خصوص انجام انتظارات و مطالبات بانک مرکزی در مورد نحوه اداره مؤسسه اعتباری مربوط در زمینه‌های مختلف از جمله افزایش سرمایه، برگزاری به موقع مجامع، تصویب ملاحظات و شروط بانک مرکزی در مجامع؛

۹-۱-۲- عملکرد مالک واحد در خصوص رعایت حدود تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط؛

۹-۱-۳- عملکرد مالک واحد در زمینه استقرار نظام حاکمیت شرکتی موثر در مؤسسه اعتباری مربوط؛

۹-۲- چنانچه بیش از ۲۰ درصد و حداکثر تا ۳۳ درصد سهام مؤسسه اعتباری در مالکیت مالک واحد باشد:

۹-۲-۱- عملکرد مالک واحد در خصوص انجام انتظارات و مطالبات بانک مرکزی در مورد نحوه اداره مؤسسه اعتباری مربوط در زمینه‌های مختلف از جمله افزایش سرمایه، برگزاری به موقع مجامع، تصویب ملاحظات و شروط بانک مرکزی در مجامع؛

۹-۲-۲- عملکرد مالک واحد در خصوص رعایت حدود تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط؛

۹-۲-۳- عملکرد مالک واحد در زمینه استقرار نظام حاکمیت شرکتی موثر در مؤسسه اعتباری مربوط؛

۹-۲-۴- تأیید وضعیت مؤسسه اعتباری از حیث شاخص‌های ثبات و سلامت بانکی.

ماده ۱۰- تملک سهام مؤسسه اعتباری توسط مالک واحد در سطوح بیش از ۱۰ درصد تا ۲۰ درصد و بیش از ۲۰ درصد تا ۳۳ درصد با موافقت هیأت عامل بانک مرکزی مجاز است.

ماده ۱۱- برای دو سطح بیش از ۱۰ درصد تا ۲۰ درصد و بیش از ۲۰ درصد تا ۳۳ درصد مالکیت سهام مؤسسه اعتباری، مصادیق مالک واحد موضوع ماده (۳) این دستورالعمل که متقاضی مجوز هستند، با رعایت شرایط زیر حسب مورد، پس از اخذ مجوزهای موضوع ماده (۱۰) این دستورالعمل، مجاز به تملک سهام در سطوح مذکور می‌باشند:

۱۱-۱- برای سطح بیش از ۱۰ درصد تا ۲۰ درصد

۱۱-۱-۱- فاقد بدهی غیر جاری به شبکه بانکی کشور باشد؛

۱۱-۱-۲- فاقد تعهدات ارزی ایفاء نشده مطابق ضوابط و مقررات اعلامی از سوی حوزه ارزی

بانک مرکزی باشد؛^۱

^۱ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

۱۱- ۱- ۳- دارای توانگری مالی مطلوب و در چارچوب شیوه‌نامه‌ای که در این خصوص به تأیید هیأت عامل بانک مرکزی می‌رسد، باشد^۱.

۱۱- ۱- ۴- فاقد سابقه بدهی غیرجاری بیش از ۵ درصد حداقل سرمایه مورد نیاز برای تأسیس بانک طی یک سال گذشته باشد^۲؛

۱۱- ۱- ۵- فاقد سابقه چک برگشتی رفع سوء اثر نشده در شبکه بانکی کشور باشد؛

۱۱- ۱- ۶- بر اساس استعلام از سازمان امور مالیاتی کشور و گمرک جمهوری اسلامی ایران، فاقد بدهی قطعی مالیاتی تعیین تکلیف شده سررسید شده پرداخت نشده و گمرکی باشد^۳؛

۱۱- ۱- ۷- فاقد سابقه محکومیت کیفری مؤثر باشد؛

۱۱- ۱- ۸- منشأ سرمایه آن‌ها در چارچوب قانون و مقررات مبارزه با پولشویی، شفاف و قابل احراز باشد و از محل تسهیلات از شبکه بانکی تأمین نشده باشد؛

۱۱- ۱- ۹- به موجب حکم صادره از مراجع ذی صلاح و یا سایر مقررات لازم‌الاجرا، از تملک سهام مؤسسات اعتباری و حق تصدی سمت در زمینه‌های اقتصادی، حقوقی، بانکداری، مالیات، تجاری و بازرگانی منع نشده باشد؛

۱۱- ۱- ۱۰- دارای تأییدیه صلاحیت عمومی از حوزه حراست بانک مرکزی باشد؛

۱۱- ۱- ۱۱- شخص حقوقی متقاضی، دارای محدودیت جهت تملک سهام مؤسسه اعتباری در اساسنامه‌ی خود نباشد^۴.

۱۱- ۲- سطح بیش از ۲۰ درصد تا ۳۳ درصد

۱۱- ۲- ۱- دارای شرایط موضوع ردیف (۱-۱۱) به استثنای بند (۱۱-۴) باشد؛

۱۱- ۲- ۲- فاقد سابقه بدهی غیرجاری بیش از ۵ درصد حداقل سرمایه مورد نیاز برای تأسیس بانک طی دو سال گذشته باشد^۵؛

۱۱- ۲- ۳- دارای توانگری مالی مطلوب و در چارچوب شیوه‌نامه‌ای که در این خصوص به تأیید هیأت عامل بانک مرکزی می‌رسد، باشد^۶.

^۱ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

^۲ مصوب یک‌هزار و سیصد و دوازدهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱/۳۱ شورای پول و اعتبار

^۳ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

^۴ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

^۵ مصوب یک‌هزار و سیصد و دوازدهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱/۳۱ شورای پول و اعتبار

^۶ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

۱۱- ۲- ۴- به عنوان سهامدار عمده، فاقد حکم ورشکستگی به تقصیر و یا ناشی از تقلب در

شرکت‌های ورشکسته طی ۵ سال گذشته باشد؛

۱۱- ۲- ۵- اشخاص حقیقی و حقوقی دارای حداقل ۸۰ درصد مجموع سهام تحت تملک مالک

واحد، دارای فعالیت، تجارب و سوابق کاری مؤثر در زمینه پولی و یا مالی به تشخیص

بانک مرکزی باشند؛

۱۱- ۲- ۶- دارای برنامه عملیاتی مورد تأیید بانک مرکزی برای اداره امور مؤسسه اعتباری

باشد؛

ماده ۱۲- حداکثر میزان تملک سهام مؤسسه اعتباری توسط هر متقاضی به طور مستقل یا با مشارکت

دیگران در قالب یکی از مصادیق مالک واحد، به شرح ذیل می‌باشد^۱:

۱- در مورد اشخاص حقوقی، معادل ۹۰ درصد حقوق صاحبان سهام مبتنی بر آخرین

صورت مالی حسابرسی شده هریک از اشخاص مزبور؛

۲- در مورد اشخاص حقیقی، معادل ۹۰ درصد دارایی‌ها پس از کسر بدهی‌های شخص

مذکور که وفق ماده (۱۹) این دستورالعمل اظهار گردیده و مورد تأیید کارشناس رسمی

قرار گرفته باشد.

ماده ۱۳- در خصوص آن دسته از متقاضیانی که تا پیش از ابلاغ این دستورالعمل، سهامدار مؤسسه

اعتباری بوده‌اند و برخی از اشخاص تشکیل‌دهنده مالک واحد منسوب به متقاضی حائز شرایط

مندرج در این دستورالعمل نمی‌باشند، صدور مجوز موقت تملک سهام مؤسسه اعتباری با اعتبار

حداکثر دو سال برای سایر اشخاص واجد شرایط تشکیل‌دهنده آن مالک واحد متناسب با سطوح

۱۰ تا ۲۰ درصد و ۲۰ تا ۳۳ درصد، منوط به ارایه تعهدنامه رسمی توسط تمامی اشخاص

تشکیل‌دهنده مالک واحد منسوب به متقاضی مبنی بر آن که طی مدت دو سال، حایز کلیه شرایط

مندرج در این دستورالعمل می‌گردند و با رعایت شرایط ذیل بلامانع می‌باشد^۲.

- در سطح ۱۰ تا ۲۰ درصد: اشخاص تشکیل‌دهنده مالک واحد حائز تمامی شرایط مندرج در جزء

(۱) ماده (۱۱) به استثنای بندهای (۱-۱-۱۱) الی (۶-۱-۱۱) باشند.

- در سطح ۲۰ تا ۳۳ درصد: اشخاص تشکیل‌دهنده مالک واحد حائز تمامی شرایط مندرج در جزء (۲)

ماده (۱۱) به استثنای بندهای (۱-۱-۱۱) الی (۶-۱-۱۱) و (۲-۲-۱۱) الی (۳-۲-۱۱) باشند.

^۱ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

^۲ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

تبصره- میزان سهام تحت تملک آن دسته از اشخاص تشکیل‌دهنده مالک واحد که فاقد شرایط مقرر در این دستورالعمل باشند، به عنوان سهام غیرمجاز توسط مالک واحد تلقی می‌گردد و مشمول مفاد ماده (۲۷) این دستورالعمل خواهند بود.^۱

فصل ۴- تملک سهام مؤسسه اعتباری توسط مالک واحد خارجی (غیر ایرانی)

ماده ۱۴- اشخاص حقیقی خارجی و یا اشخاص حقوقی غیردولتی خارجی می‌توانند با رعایت شرایط موضوع ماده (۱۱)، حسب مورد و پس از اخذ مجوزهای موضوع ماده (۱۰)، در چارچوب این دستورالعمل اقدام به تملک سرمایه مؤسسه اعتباری نمایند.

ماده ۱۵- تملک سهام مؤسسه اعتباری توسط اشخاص خارجی در سطوح بیش از ۱۰ درصد تا ۲۰ درصد و بیش از ۲۰ درصد تا ۳۳ درصد با موافقت هیأت عامل بانک مرکزی مجاز است.

ماده ۱۶- تملک سهام مؤسسه اعتباری توسط دولت‌های خارجی و اشخاص حقوقی دولتی خارجی، ممنوع است.

تبصره- ملاک دولتی بودن شخص خارجی موضوع این ماده، قوانین داخلی کشور متبوع شخص خارجی و به تأیید مراجع ذیصلاح می‌باشد.

ماده ۱۷- حداکثر میزان جمعی تملک سهام مؤسسه اعتباری توسط اشخاص خارجی، ۴۰ درصد سهام آن مؤسسه اعتباری می‌باشد.

فصل ۵- اعطای مجوز به متقاضیان تملک سهام مؤسسه اعتباری

ماده ۱۸- رسیدگی به تقاضاهای موضوع این دستورالعمل باید از طریق سامانه انجام پذیرد. طراحی سامانه باید به گونه‌ای انجام پذیرد که امکان استعلام برخط و اخذ گزارش‌های به‌روز منطبق با اطلاعات موجود در نهادهای مرتبط از جمله سازمان ثبت احوال کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، شبکه بانکی کشور، سازمان بورس و اوراق بهادار، سازمان گمرک جمهوری اسلامی ایران، قوه قضاییه، سازمان امور مالیاتی کشور و روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران پیرامون سهامداران مؤسسه اعتباری فراهم باشد.^۲

^۱ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

^۲ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

ماده ۱۹- متقاضی موضوع ماده (۱۰) این دستورالعمل، موظف است مدارک و اطلاعات زیر را جهت اخذ مجوز، از طریق سامانه به بانک مرکزی ارائه دهد^۱:

۱۹- ۱- تعداد سهام مورد تقاضا جهت تملک؛

۱۹- ۲- اسناد و مدارک معتبر جهت احراز شرایط مندرج در ماده (۱۱) این دستورالعمل، حسب مورد؛

۱۹- ۳- صورت‌های مالی حسابرسی شده سه سال گذشته برای اشخاص حقوقی؛

۱۹- ۴- اطلاعات کامل مالکان به انضمام اطلاعات مربوط به هیئت مدیره، مدیر عامل و سایر مدیران مالکان مذکور؛

۱۹- ۵- فهرستی از سهامداران دارنده حداقل ۵ درصد سهام مالکان موضوع ردیف (۱۹-۴)؛

۱۹- ۶- اظهارنامه حاوی اطلاعات مربوط به دارایی و بدهی به همراه اطلاعات مربوط به درآمد و سایر جریان‌های نقدی، برای اشخاص حقیقی؛

۱۹- ۷- فرم تکمیل شده اطلاعات مربوط به آن دسته از سهامداران مؤسسه اعتباری که به سبب نوع ارتباط با متقاضی، مشمول مصادیق مالک واحد موضوع ماده (۳) این دستورالعمل قرار گرفته و نیز ارائه اطلاعات مربوط به تملک‌های غیرمستقیمی که از طریق این تقاضا شکل می‌گیرد؛

۱۹- ۸- تعهدنامه‌ای مبنی بر رعایت الزامات این دستورالعمل.

۱۹- ۹- فرم معرفی نامه که تمامی اشخاص تشکیل دهنده مالک واحد، متقاضی را به عنوان نماینده خود معرفی نموده و به تأیید بالاترین مقام اجرایی اشخاص تشکیل دهنده مالک واحد رسیده باشد^۲.

تبصره - احراز شرایط مربوط به بندهای (۱۱-۱-۷) و (۱۱-۲-۴)، از طریق سامانه سجل محکومین مالی قوه قضائیه و احراز شرایط مربوط به بند (۱۱-۱-۹)، تا زمان امکان دریافت پاسخ به استعلام موضوع از مراجع ذی‌ربط، از طریق اخذ تعهدنامه رسمی از اشخاص تشکیل دهنده مالک واحد منسوب به متقاضی انجام می‌گیرد^۳.

^۱ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

^۲ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

^۳ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

ماده ۲۰- بانک مرکزی پس از دریافت اطلاعات و مدارک کامل موضوع ماده (۱۹) و دریافت پاسخ استعلام‌های مربوط، حداکثر ظرف مدت یک ماه، نتیجه بررسی را مبنی بر پذیرش یا عدم پذیرش، به متقاضی اعلام می‌نماید.

ماده ۲۱- در صورت پذیرش درخواست متقاضی، بانک مرکزی مجوز خرید سهام مؤسسه اعتباری در سطح مورد نظر را صادر می‌نماید. متقاضی تا زمان صدور مجوز نهایی تملک سهام برای وی، نسبت به مازاد سهام تحت تملک خود دارای حق رأی در مجامع مؤسسه اعتباری نمی‌باشد. صدور مجوز نهایی تملک سهام، منوط به بررسی و تأیید منشأ وجوه متقاضی می‌باشد.^۱

تبصره - بررسی منشأ وجوه مربوط به میزان سهام موجود آن دسته از متقاضیانی که تا پیش از ابلاغ این دستورالعمل، سهامدار مؤسسه اعتباری بوده‌اند، انجام نمی‌شود.^۲

ماده ۲۲- مؤسسه اعتباری موظف است، به نحوی که بانک مرکزی تعیین می‌کند، اطلاعات تمام سهامداران با جزئیات نقل و انتقال سهام توسط آن‌ها و موارد نقض حدود تملک سهام موضوع این دستورالعمل را به بانک مرکزی ارائه نماید.

ماده ۲۳- مجوز تملک سهام مؤسسه اعتباری برای بار اول با مدت اعتبار سه سال صادر می‌گردد و برای دفعات بعد با لحاظ شرایط این دستورالعمل و تأییدیه عملکرد دوره سهامداری توسط بانک مرکزی، با مدت اعتبار پنج سال صادر می‌گردد.^۳

ماده ۲۴- متقاضی موظف است در صورتی که در طول دوره سهامداری تغییری در ترکیب اشخاص تشکیل دهنده مالک واحد مؤسسه اعتباری صورت پذیرد، هرگونه تغییر در اشخاص تشکیل دهنده خود را به بانک مرکزی اعلام نماید.^۴

ماده ۲۵- بانک مرکزی در خصوص تمامی اشخاص تشکیل دهنده مالک واحد منسوب به متقاضی که دارای درخواست‌کننده بیش از ۰.۰۵ درصد از سهام مؤسسه اعتباری می‌باشند، بررسی‌ها و استعلامات مذکور در مفاد این دستورالعمل را انجام می‌دهد.^۵

^۱ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

^۲ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

^۳ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

^۴ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

^۵ مصوب یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار.

فصل ۶- تملک سهام بیش از حدود مجاز مقرر در این دستورالعمل

ماده ۲۶- مالک واحدی که دارنده سهام هر یک از مؤسسات اعتباری بیش از حدود مجاز می‌باشد، مکلف است ظرف مدت حداکثر شش ماه نسبت به اخذ مجوز لازم برای هر سطح، اقدام و یا مازاد سهام خود را واگذار نماید.

تبصره- مالک واحدی که بنا به دلایل قهری از جمله ارث، مالک سهام هر یک از مؤسسات اعتباری بیش از حدود مجاز مقرر در این دستورالعمل شود، مکلف است ظرف مدت یک سال از زمان وقوع حادثه قهری، نسبت به اخذ مجوز لازم برای هر سطح، اقدام و یا مازاد سهام خود نسبت به حدود مجاز را واگذار نماید.

ماده ۲۷- مالک واحدی که پس از سپری شدن مهلت‌های تعیین شده در این دستورالعمل، بدون مجوز لازم، همچنان دارنده سهام هر یک از مؤسسات اعتباری به میزانی بیش از حدود مجاز باشد؛ نسبت به مازاد سقف مجاز، در مجامع عمومی صاحبان سهام مؤسسه اعتباری ذی‌ربط حق رأی و حق شرکت در افزایش سرمایه نخواهد داشت و طبق اعلام بانک مرکزی حق رأی در مجامع عمومی صاحبان سهام مؤسسه اعتباری مذکور، حق شرکت در افزایش سرمایه آن مؤسسه و کلیه عواید سهام مازاد، اعم از سود نقدی و عواید ناشی از افزایش ارزش سهام مازاد معادل مابه‌التفاوت مبلغ حاصل از فروش سهام مازاد به ارزش سهام مازاد در زمان انتقال به صندوق ضمانت سپرده‌ها، به صندوق مذکور منتقل می‌شود. چنانچه تا یک سال پس از عبور میزان سهام مالک واحد از حد مجاز، میزان سهام او به حدود مجاز کاهش نیابد، صندوق ضمانت سپرده‌ها می‌تواند سهام مازاد را در بورس اوراق بهادار عرضه نموده و مبلغ حاصل از فروش را پس از کسر هزینه‌های مربوط و عوائد ناشی از افزایش ارزش سهام مازاد، به سهامدار مسترد کند. در صورتی که افزایش میزان سهام مالک واحد از حدود مجاز، به صورت قهری حادث شده باشد، حکم این ماده یک سال پس از انتقال قهری سهام مازاد به مالک واحد اجرا می‌شود.^۱

تبصره ۱- مالک واحدی که به هر نحو، بدون اخذ مجوز از بانک مرکزی، اقدام به تملک سهام مؤسسه اعتباری در سطوحی بیش از حدود مقرر در این دستورالعمل نماید، مشمول مفاد ماده (۲۷) می‌گردد.

^۱ مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۳/۵/۱۱ هیأت عالی.

تبصره ۲- مسئولیت حسن اجرای مفاد ماده (۲۷) این دستورالعمل و اعلام نتیجه آن به بانک مرکزی به عهده مؤسسه اعتباری می‌باشد.

ماده ۲۸- بانک مرکزی همراه با صدور مجوز برگزاری مجامع، موارد تخطی مالک واحد در خصوص حدود تملک سهام مؤسسه اعتباری، موضوع این دستورالعمل، که بر اساس آخرین اطلاعات در دسترس شناسایی کرده است را برای طرح در مجمع به مؤسسه اعتباری اعلام می‌نماید.

فصل ۷- ابطال مجوز تملک سهام

ماده ۲۹- بانک مرکزی می‌تواند با تصمیم هیأت انتظامی بانک مرکزی^۱، مجوز تملک سهام توسط مالک واحد در سطوح بیش از ۱۰ درصد را به دلایل زیر ابطال کند:

۲۹- ۱- متقاضی، شرایط تملک سهام مؤسسه اعتباری در چارچوب این دستورالعمل را از دست بدهد؛

۲۹- ۲- متقاضی، بر اساس ارایه اطلاعات نادرست و گمراه‌کننده، مدارک و اسناد غیرمعتبر یا جعلی و یا کتمان اطلاعات مؤثر حسب تشخیص بانک مرکزی، مجوز موضوع این دستورالعمل را اخذ کرده باشد؛

۲۹- ۳- مالک واحد در تصمیمات هیأت مدیره مؤسسه اعتباری، بر خلاف قوانین و مقررات مربوط در جهت منافع شخصی خود اعمال نفوذ کند؛

۲۹- ۴- مالک واحد بر خلاف قوانین و مقررات مربوط و یا با ایجاد زمینه انحصار به نفع خود، از منابع مؤسسه اعتباری استفاده کند و یا تعادل میان منابع و مصارف مؤسسه اعتباری را بر هم زند؛

۲۹- ۵- تملک سهام مؤسسه اعتباری توسط مالک واحد، منافع سپرده‌گذاران و سایر اعتباردهندگان مؤسسه اعتباری و یا ثبات و سلامت آن و یا شبکه بانکی را در معرض خطر قرار دهد؛

۲۹- ۶- مالک واحد، از انجام وظایف قانونی خود در چارچوب اساسنامه مؤسسه اعتباری و یا سایر قوانین و مقررات ناظر بر مسئولیت‌های سهامداران مؤسسات اعتباری از جمله انجام حمایت‌های مالی لازم از مؤسسه اعتباری در زمان‌های مقتضی خودداری نماید؛ به نحوی که به

^۱ مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۳/۵/۱۱ هیأت عالی.

تشخیص بانک مرکزی، اقدامات ایشان باعث ایجاد مشکلاتی در اداره امور مؤسسه اعتباری
شود؛

ماده ۳۰- پیش از ابطال مجوز تملک سهام موضوع ماده (۲۹) این دستورالعمل، مراتب باید فوراً توسط
بانک مرکزی به مالک واحد اطلاع‌رسانی شود. مالک واحد موظف است، ظرف مدت حداکثر شش ماه
اقدام به واگذاری مزاد سهام خود نسبت به حدود مقرر در این دستورالعمل نماید؛ در غیر این
صورت بانک مرکزی ضمن ابطال مجوز تملک سهام مزاد، مالک واحد را نسبت به مزاد سهام تحت
تملك، مشمول مجازات‌های موضوع ماده (۲۷) این دستورالعمل می‌نماید.

«دستورالعمل تملک سهام بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی» که قبلاً در (۲۲) ماده و (۸) تبصره در
یک‌هزار و دویست و هفتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۶/۱۲ به تصویب شورای پول و اعتبار رسیده و
در یک‌هزار و سیصد و دوازدهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۳۱ و یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین
جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ شورای پول و اعتبار در (۳۰) ماده و (۱۱) تبصره با اصلاحاتی به شرح مندرج
در متن اصلاح گردیده بود، در (۳۰) ماده و (۱۱) تبصره، در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۱ هیأت عالی با
اصلاحاتی به شرح مندرج در متن به تصویب رسید.